

Gyakorlat:

ELIOS platform

Ország:

Franciaország

A gyakorlat kategóriája:

Kapcsolat:

- Visszaélések bejelentése

- Délégation Générale à l'Emploi Régional et à la Formation Professionnelle et Initiative pour l'Emploi des Jeunes
- <https://www.plateforme-elios.fse.gouv.fr/>
- jeanne.laurent@emploi.gouv.fr

Elhárított csalási kockázat(ok)

- Összeférhetetlenség
- Közbeszerzési eljárások megkerülése vagy manipulálása
- Kettős finanszírozás
- Összejátszás
- A projektköltségek manipulálása
- Egyéb

Háttér és célkitűzés(ek)

Az 1303/2013/EU rendelet 125. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerint minden irányító hatóság „eredményes és arányos csalásellenes intézkedéseket alkalmaz figyelembe véve az azonosított kockázatokat”, valamint intézkedéseket hoz a csalás és a szabálytalanságok hatékony megelőzése, felderítése és szankcionálása érdekében.

A francia büntető törvénykönyv továbbá előírja, hogy a munkakörének ellátása során bűncselekményről tudomást szerző hatóság vagy köztisztviselő köteles jelenteni ezt az információt.

E követelmények teljesítése érdekében a Délégation Générale à l'Emploi Régional et à la Formation Professionnelle (DGEFP) – a Franciaország kontinentális területén végrehajtott, a foglalkoztatást és a társadalmi befogadást célzó operatív programokért és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésért felelős irányító hatóság – 2017-ben kifejlesztette a visszaélések bejelentésére szolgáló, ELIOS elnevezésű platformot.

Az ELIOS lehetővé teszi az ESZA-programok végrehajtása tekintetében csalásra vagy összeférhetlenségre gyanakvó, visszaélést bejelentő személyek számára, hogy az ELIOS platformon egy űrlap kitöltésével bejelentést tegyenek. Az ELIOS egy olyan honlap, amely a csalásra és az összeférhetlenségre vonatkozó információkkal szolgál, emellett lehetővé teszi a visszaélést bejelentő személyek számára, hogy nem anonim bejelentéseket nyújtsanak be e témakörökkel kapcsolatban. Az ELIOS célja az ESZA-programokhoz kapcsolódó csalás gyakoribb felderítése.

A gyakorlat ismertetése

A visszaéléssel kapcsolatos bejelentések beérkezésének kezelése érdekében a DGEFP létrehozott egy honlapot, amelyen keresztül bárki kapcsolatba léphet egy e célra létrejött munkacsoporttal aggályainak ismertetése érdekében. A bejelentett aggályok egy külön e-mail-címre érkeznek, ahonnan az ügyek könnyebben kezelhetők. Kizárólag az arra feljogosított személyek férnek hozzá az e-mail-címhez.

Ennek megvalósítását a DGEFP szervezte meg házon belüli informatikai rendszerének szolgáltatójával folytatott koordináció keretében. A rendszer a követelmények pontos kidolgozását, majd a megoldás tesztelését követően egy év alatt jutott működőképes fázisba. Megvalósítása hozzávetőleg 90 000 EUR költséget jelentett az évi 20 000 EUR karbantartási költség felül.

A platform honlapján a felhasználók a visszaélést bejelentő személyek védelmének jogalapjával kapcsolatos tájékoztatást találnak.

Két lehetséges témakörben lehet visszaéléseket bejelenteni: a csalás és az összeférhetetlenség témakörében. A felhasználók az incidens bekövetkezésének dátumát követő hat hónapon belül tehetnek bejelentést. A csalás, az összeférhetetlenség és a kapcsolódó köteleességszegés magyarázata és fogalom meghatározása megtalálható a honlapon. Azért ezekre a témakörökre esett a választás, mert az auditok és a vizsgálatok során ezek a leggyakrabban feltárt bűncselekménytípusok.

Mielőtt a felhasználó hozzáférhet a visszaélés bejelentésére szolgáló űrlaphoz, a platform három lépésből álló megerősítési eljárást kér, és mindegyikhez külön figyelmeztetést fűz. Ez a következőképpen zajlik:

- Az első lépés során az ELIOS platform közli, hogy a felhasználó kizárólag az ESZA vagy az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés keretébe tartozó projektekkel kapcsolatos gyanút jelenthet be. A platform nem használható más uniós alapokkal (EMVA/ETHAA) kapcsolatos bejelentésekhez, illetve a regionális irányító hatóságok által irányított programok (a Regionális Tanácsok által irányított ERFA-/ESZA-programok) esetén sem. A visszaélések bejelentésére szolgáló platform útmutatással szolgál a felhasználók számára azzal kapcsolatban, hogy az esb-alapokhoz nem kapcsolódó témaköröket (például adókijátszás, járulékcsalás és szociális ellátásokkal kapcsolatos csalás, vámcsalás vagy a munka törvénykönyvével kapcsolatos csalás) érintő kérdéseikkel hová forduljanak.
- A második lépés a hamis bejelentésért viselendő következményekkel és jogi felelősséggel kapcsolatos figyelmeztetést tartalmaz.
- A harmadik lépésnél részletes leírás található a visszaélést bejelentő személyek védelmének jogalapjáról.

A visszaélés bejelentésére szolgáló űrlaphoz való hozzáférés előtt a felhasználóknak meg kell erősíteniük, hogy minden figyelmeztetést megértettek.

Végül a platform személyes adataik megadására kéri a visszaélést bejelentő személyeket; ily módon nem teszi lehetővé az anonim bejelentést. Ennek az a célja, hogy meg lehessen akadályozni a visszakövethetetlen, jogellenes bejelentéseket.

A visszaélések bejelentésére szolgáló rendszer minden személyes adatot biztonságosan tárol, és azokat csak az érintett intézményeknek vagy magánszemélyeknek továbbítja. Az általános felhasználási feltételek ismertetik a platform által a felhasználóra és a visszaélés bejelentésére vonatkozóan gyűjtött adatokra alkalmazandó adatvédelmi szabályokat. Az adatokhoz kizárólag a DGEFP csalást felülvizsgáló munkatársai férhetnek hozzá. A kapcsolattartási adatok egyúttal a visszaélést bejelentő személyel való kommunikáció eszközei.

Amikor a felhasználó befejezi a bejelentés benyújtását, biztonságos figyelmeztetés érkezik a csalást felülvizsgáló munkatárs elektronikus postaládájába. A visszaélést bejelentő személy automatikus visszaigazolást kap.

A DGEFP csalást felülvizsgáló munkatársa felülvizsgálja a bejelentést, és dönt a szükséges intézkedések meghozataláról, többek között továbbíthatja a bejelentést más intézményekhez, ha az a DGEFP hatáskörén kívül esik, vagy tartózkodhat további intézkedések megtételétől, ha a bejelentés nem érdemi. A megalapozottnak ítélt bejelentések közvetlenül továbbíthatók az ügyészséghez.

A DGEFP-nek van egy belső megfelelési bizottsága, amely rendszeresen tájékoztatást kap a meghozott intézkedésekről, és további intézkedést javasolhat. A bizottság meghívhatja a bejelentésekben érintett intézmények külső képviselőit. A belső bizottság – további információk és szakvélemények szerzése érdekében – tájékoztathatja a csalás elleni küzdelemért felelős nemzeti küldöttséget (DNLF) is, amely az államháztartáshoz kapcsolódó csalás elleni küzdelemre szakosodott.

Jelenleg négy személy rendelkezik hozzáféréssel az ELIOS platformon keresztül küldött bejelentésekhez,

közülük egy csalást felülvizsgáló munkatárs bírálja el a bejelentéseket és szervezi meg az évente egyszer összehívott belső megfelelési bizottság ülését.

A visszaélést bejelentő személyek nem kapnak tájékoztatást a folyamat kimeneteléről.

Egyedi jellemzők

Az ELIOS platform kifejlesztése és bevezetése a következőket teszi lehetővé:

- Valamennyi panasz központosított kezelése, az érintett panaszkezelő szervezeti egységtől függetlenül.
- A panaszok benyújtásának követése (nyilvántartásba vétel és átvételi elismervény).
- A bejelentések továbbítása a megfelelő panaszkezelő szolgálatokhoz feldolgozás céljából.
- Az ügy utókövetése a visszaélést bejelentő személlyel.
- Kifejezetten az irányító hatósághoz intézett bejelentések belső értékelése.
- A törvénysértés korai felderíthetősége.

Kimenetek és eredmények

Az ELIOS platform a családi kockázatok felderítését és bejelentését támogatja. Lehetővé teszi a visszaélést bejelentő személyek számára, hogy központosított és egységesített űrlapon jelezzék a csalást és az összeférhetlenségeket, ha a saját munkacsoportjukon/vállalkozásukon belüli bejelentésre esetleg nincs lehetőség.

Az ELIOS a csalás felderítésére szolgáló kiegészítő eszköz, amely javítja az irányító hatóság iránti bizalmat, és visszacsatolási spirált hoz létre a kedvezményezettek és a nagyközönség számára.

Eddig 36 bejelentést nyújtottak be az ELIOS platformra, amelyek közül 11 uniós alapokat érintett, további két bejelentést pedig az OLAF-hoz továbbítottak további vizsgálat lefolytatása céljából.

Fő sikertényezők

- A platformra vonatkozó információk minden kapcsolódó honlapon elérhetők.
- A beérkezett bejelentések rövid időn belüli elbírálása; intézkedések meghatározása a vádlott vagy érintett felekhez igazodva.
- A csalást felülvizsgáló munkatársak képzése.

Felmerült kihívások és levont tanulságok

- Az említett gyakorlat más országokban történő sikeres megvalósításához biztosítani kell az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelést és az adatbiztonságot, mivel az adatvédelem és az anonimitás más felhasználók számára aggodalomra ad okot.

Az átadhatóság lehetősége

- Könnyen átadható más hatóságoknak, mivel nincs szükség egyedi háttérre vagy intézményi környezetre.
- A felelősségi körök egyértelmű elkülönítése érdekében fel kell mérni, hogy léteznek-e a visszaélések bejelentésére szolgáló, más nemzeti eszközök, és közölni kell, hogy a különféle aggályokat hová kell bejelenteni.